

## **30.10. ТУ гр. Організація і технологія механізованих робіт. Урок 45-46 Тема: Призначення добрив у сільському господарстві**

**Добрива — основа підвищення кількості та якості сільськогосподарської продукції. Їх доцільне використання покращує родючість ґрунтів, підтримує позитивний баланс біогенних елементів та гумусу. Близько 50 % загального врожаю одержують за рахунок добрив.**

**Загальна класифікація добрив** Надважлива класифікація добрив – це класифікація добрив за хімічним складом (або ж класифікація добрив за походженням), яка виділяє мінеральні, органічні, органічно-мінеральні й бактеріальні різновиди цих матеріалів для аграрного сектору. Окремо існують комплекси й мікродобрива. Також є класифікація добрив за агрохімічним впливом, або способом дії, за якою розрізняють продукти прямого й непрямого впливу. З інших характеристик, які можуть бути в основі розподілу: агрегатний стан (рідкі, напіврідкі, тверді); спосіб внесення в ґрунт (для основного, передпосівного, підкормового, внутрішньогрунтового й поверхневого внесення); спосіб підживлення рослин (для кореневого й позакореневого підживлення).

**Добрива: класифікація за хімічним складом** Мінеральні (штучні добрива).

Бувають простими і складними (комплексними). Перші містять один поживний компонент, другі, відповідно – декілька (два, три і більше). Мінеральні добрива – це продукти сільськогосподарського призначення, покликані поповнювати запаси передусім таких поживних речовин у ґрунті, як фосфор (P), калій (K) та азот (N). Тобто на першочергову увагу заслуговують фосфорні, калійні та азотні добрива (Україна). Зверніть увагу! Застосовуються мінеральні добрива у рибництві, а не лише в аграрному сегменті. А зараз розгляньмо основні різновиди МД за вмістом поживних елементів: Азотні. Мінеральні добрива, що містять нітроген, називають азотними. Добрива азотні мають в складі у легкодоступній для зелених насаджень формі один з надважливих елементів живлення – азот. Його нормальне (своєчасне й у потрібних кількостях) постачання до рослин не лише позитивно впливає на урожайність, а й покращує якість плодів.

Спостерігається виражене збільшення об'єму білка й загалом накопичення цінніших білків. Якщо азоту достатньо (мінеральні добрива, що містять нітроген, використовуються у правильних об'ємах), ростові процеси відбуваються швидко, листя має насичене темно-зелене забарвлення і добрі розміри. Якщо кількість цього елементу недостатня, гальмується ріст усіх органів рослини, зелена маса світлішає (у зв'язку з малими запасами хлорофілу) й дрібнішає. Урожайність, як і

вміст білків у плодах, знижується. Це означає, що, коли азоту органічного в ґрунті замало, його необхідно вносити, використовуючи спеціальні мінеральні добрива (що це таке і для чого потрібно, зрозуміло). Слід звернути увагу, що негативами супроводжується і надмірна кількість N для рослин. Вона погано позначається як на самому ґрунті, так і на людях, тваринах. До того ж, забруднює довкілля. Маючи справу з цією категорією МД, не нехтуєте нормами застосування. Класифікація азотних добрив об'єднує три групи: Аміачні (сульфат амонію, хлорид амонію). Нітратні (кальцієва/натрієва селітра). Амідні (карбамід). Також є варіанти, які містять цей елемент одразу в двох формах: аміачній і нітратній (для прикладу, аміачна селітра).

<https://www.systopt.com.ua/article-dobryva>